Dosarul nr. 2-1489/25 /2-25013451-12-2-03022025/

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

17 februarie 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Angela Ciubotaru
Grefier Ionela Braga
Cu participarea:
Avocatul reclamantei Gorobica Oleg
În lipsa pîrîtului Nastas Iurie, citat legal.

a examinat în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bunescu Ludmila împotriva lui Nastas Iurie cu privire la repararea prejudiciului și compensarea cheltuielilor judiciare

A C O N S T A T A T :

Argumentele participanților la proces

1. La data de 30.01.2025Bunescu Ludmila a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Nastas Iurie cu privire la repararea prejudiciului.

2. În motivarea acțiunii a indicat, că la data de 21.08.2023, Bunescu Ludmila, necesitînd prezența unui profesionist în repararea echipamentului tehnic la domiciliu, avînd telefonul lui Nastas Iurie de la un vecin, la telefonat și i-a solicitat servicii de reparația mașinii de spălat rufele.

Susține reclamanta că, pîrîtul Nastas Iurie, s-a prezentat la domiciliul său, a scos ușa de la mașina de spălat rufele și a promis că o va repara și instala a doua zi la 23.08.2023, serviciu pentru care i-a achitat suma de 400 lei.

Menționează reclamanta că, Nastas Iurie, a sunat pe feciorul său, că reparația ușii a fost făcută cu mult înainte și pentru operativitate urmează să achite suplimentar suma de 500 lei. Astfel, Nastas Iurie a revenit la domiciliu și a instalat ușa la mașina de spălate rufele și a încasat suplimentar suma de 500 lei.

Relevă reclamanta, că la data de 22.08.2023, a revenit acasă, a pornit mașina de spălat rufele și a depistat că curge apa din interior pe la ușă. Tot atunci a

depistat că ușa era instalată de la alt model, deși pîrîtul s-a oferit să repare ușa de la mașina de spălat rufele LG și nu s-o înlocuiască cu alt model. Pîrîtul Nastas Iurie i-a explicat că s-a rupt o urechiușă de la ușă, va căuta și o va repara, dar a dispărut, la apelurile telefonice nu răspunde și n-a mai venit să repare ușa.

Indică reclamanta că a beneficiat de serviciile unui profesionist SRL ”Strategic Service”, căruia pentru serviciul prestat i-a achitat suma de 1500 lei, iar acțiunile pîrîtului lea deplînd la organul de poliție, care l-a data de ***** a întocmit un proces-verbal contravențional în baza art.263 alin.(1) Contravențional. La data de ***** pîrîtul a lăsat un bilețel în ușă reclamantei, cu solicitarea de a-l telefona, l-a telefonat, pîrîtul la 24.09.2023 i-a adus 300 lei și două urechiușe.

În consecință, reclamanta susține că, din culpa pârâtului, a suferit un prejudiciu material și moral semnificativ, fiind lipsită de posibilitatea de a utiliza mașina de spălat timp de aproximativ 2–3 luni, în rezultatul cărui fapt a pierdut un element important din calitatea vieții și confortul unei femei aflate în etate.

3. Cere, reclamanta Bunescu Ludmila încasarea de la Nastas Iurie a sumei de 200 lei cu titlu de datorie, 1500 lei prejudiciul material, 10000 lei prejudiciul moral și 5000 lei cheltuieli de asistență juridică.

Argumentele participanților la proces

4. În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul reclamantei, avocat Gorobica Oleg a solicitat instanței de judecată admiterea integrală a acțiunii în sensul formulat.

5. Pârâtul Nastas Iurie fiindu-i remisă încheierea de primire în procedură însoțită cu cererea de chemare în judecată cu anexe, nu li-a recepționat, plicul parvenind în adresa instanței cu mențiunea ,,nereclamat”.

În această ordine de idei, instanța de judecată evidențiază că pct. 2 din Hotărârea Guvernului RM nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale definește trimiterea nereclamată ca fiind o trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

Drept urmare, faptul că, destinatarul Nastas Iurie nu a solicitat ridicarea de la oficiul poștal a plicului cu copiile de pe încheiere de pe cererea de chemare în judecată și de pe înscrisurile anexate, nu poate fi imputat instanței de judecată.

Pîrîtul Nastas Iurie a fost informat prin Viber la numărul de telefon despre prezenta cauză, unde a recepționat/citit mesajul, ce atestă că a recepționat copia acțiunii și copia încheierii judecătorești, dovada în acest sens fiind f.d./34/

În aceste circumstanțe, conform încheierii protocolare din data de 17 februarie 2026, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa pârâtului Nastas Iurie /f. d 45/.

Aprecierea instanței de judecată

6. Audiind explicațiile participantului la proces, studiind materialele cauzei întru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră necesar de a *admite parțial* cererea de chemare în judecată, din următoarele considerente.

7. În conformitate cu art. 5 alin.(1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

8. Modalităţile de apărare a drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime, sunt prevăzute la art. 6 CPC, instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligaţii, prin declararea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalităţi, prevăzute de lege.

9. Iar, în conformitate cu art. 7 alin.(1) CPC, instanţa judecătorească intentează procesul civil la cererea persoanei care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertăţii ori a unui interes legitim.

10. Potrivit art.20 alin.(1) şi alin.(2) din Constituţia Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiţie.

11. În sensul art. 27 alin. (1) Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rînd a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de

drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

12. Instanța precizează, că fiind unicul principiu exclusiv dreptului procesual civil, disponibilitatea exprimă esența și modul incipient de înfăptuire a justiției civile.

13. Caracterul dinamic al procesului civile se datorează disponibilității, aceasta fiind forța motrice care determină însăși existența procesului civil, mișcarea acestuia în continuare, sistarea sau chiar încetarea examinării oricărei cauze civile. Disponibilitatea urmează a fi înțeleasă ca drept al părții de a dispune de obiectul procesului, adică de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății și în sens procesual de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

14. *Inter alia* principiul disponibilității presupune dreptul reclamantului de a determina limitele, obiectul și temeiurile cererii de chemare în judecată, precum și de a determina modalitatea aplicabilă apărării drepturilor sale pe calea intentării unei acțiuni civile.

15. În conformitate cu prevederile art. 9 Codul Civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.

16. Drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice;b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile;c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligaţii;d) în urma creării şi dobîndirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege;e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală;f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane;g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză;h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

17. Conform art. 10 Codul Civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă

la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.

18. Potrivit art. 15 Codul civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de soluționare a litigiului dintre părţi până la adresare în instanţă de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract. Apărarea drepturilor civile pe cale administrativă se face doar în cazurile prevăzute de lege. Hotărârea emisă pe cale administrativă poate fi atacată în instanţă de judecată. Referințele din prezentul cod la un judecător sau la o instanță de judecată sânt referințe și la alte organe de jurisdicție competente în condițiile legii, iar referințele la dispozițiile legale de procedură civilă sânt referințe și la regulile de procedură ale respectivelor organe de jurisdicție competente.

19. Articolul 16 Codul Civil statuează că, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoașterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic;d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică;e) impunerea la executarea obligației în natură, f) autoapărare;g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;h) încasarea dobînzii de întîrziere sau, după caz, a penalității;i) rezoluțiunea sau modificarea contractului;j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică;k) alte căi prevăzute de lege.

20. Metodele de apărare prevăzute la alin. (1) pot fi invocate dacă sînt întrunite condițiile stabilite de lege și, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

21. Conform art. 19 Codul Civil, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel.

22. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau

deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).

23. Conform art. 1998 Codul Civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. O altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege. Prejudiciul nu se repară dacă a fost cauzat la rugămintea sau cu consimțământul persoanei vătămate, cu condiția că persoana cunoștea sau trebuia să cunoască consecințele rugămînții sau ale consimțământului, şi dacă fapta autorului nu contravine bunelor moravuri.

24. Instanța reiterează că, sub incidența normei articolului 1998 Cod Civil, cad toate raporturile de reparare a prejudiciului delictual, dacă nu există o normă specială menită să reglementeze anumite obligaţii delictuale, ţinând cont de specificul lor.

25. Spre deosebire de răspunderea contractuală, care apare ca urmare a încălcării unei obligaţii concrete, stabilită prin contract, cea delictuală se angajează în rezultatul încălcării unei **obligaţii legale cu caracter general** (născută dintr-un raport civil absolut), care revine tuturor – de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite.

26. Pentru apariţia răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplineşte temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale este componenţa delictului civil. Componenţa delictului civil constituie o totalitate de elemente esenţiale formulate de legiuitor ca necesare şi suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale. Componenţa delictului civil include următoarele elemente (condiţii): prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăţia.

27. Acestea sunt condiţiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiţii, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepţia cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja şi în lipsa unor condiţii. Dacă legea modifică sau restrânge cercul condiţiilor necesare pentru angajarea răspunderii delictuale, suntem în prezenţa unor condiţii speciale.

28. Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecinţele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective. În dependenţă de posibilitatea evaluării, deosebim prejudiciu moral şi patrimonial.

29. Fapta ilicită este fapta prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, se lezează drepturile subiective sau interesele persoanei. Fapta ilicită poate apărea sub forma acţiunii sau inacţiunii. Fapta ilicită apare sub forma inacţiunii în acele situaţii când, potrivit legii, o persoană este obligată să îndeplinească o activitate sau să săvârşească o anumită acţiune. Abţinerea de la îndeplinirea acestei activităţi sau de la săvârşirea acţiunii prevăzută de normele imperative constituie o faptă ilicită.

30. Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită şi prejudiciu să existe un raport cauzal. Raportul cauzal este şi condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecinţa directă a faptei ilicite.

31. La fel, pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale, vinovăţia autorului faptei ilicite. În materia răspunderii delictuale forma şi gradul vinovăţiei autorului faptei ilicite nu prezintă importanţă pentru determinarea cuantumului despăgubirii, fiind aplicabil principiul reparării integrale a daunei.

32. În conformitate cu art. 121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

33. Conform prevederilor art. 240 alin. (1 și 3) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

34. În cadru ședinței de judecată, din explicațiile participanților la proces, care au caracter probant, în sensul art. 117 CPC, fapt confirmat de

către procesul-verbal cu privire la contravenție din *****, /f.d.17/, decizia agentului constatator, s-a stabilit că la data de 22.08.2023, aflîndu-se la domiciliul reclamantei a prestat serviciile de reparația mașinii de spălat fără acte corespunzătoare, acțiunile sale fiind încadrate în art. 263 alin.(1) Cod contravențional și aplicată o amendă în mărime de 1500 lei./f.d.17/

35. Conform raportului eliberat de către ***** mun. Chișinău, inspector principal *****, se constată că la data de 15.09.2023 în adresa IP Rîșcani al DP mun. Chișinău s-a adresat Bunescu Ludmila, domiciliată în mun. Chișinău, ***** privind reparația necalitativă a mașinii de spălat LG, ce a fost dată spre reparrae lui Nastas Iurie /f. d 23/

36. Conform deciziei asupra cauzei contravenționale seria Nr. ***** din *****, instanța de judecată constată că Nastas Iurie la data de 22.08.2023, ora 14:20 aflându-se în mun. Chișinău, s***** a prestat servicii de reparație a mașinii de spălat fără înregistrare la Camera Înregistrării de Stat /f. d 17/.

37. În continuare, instanța precizează că Nastas Iurie a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 263 alin. (1) Cod contravențional fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 30 u.c, echivalentul a 1500 lei /f. d 17/.

38. Potrivit art. 263 alin. (1) Cod contravențional, desfăşurarea activităţii de întreprinzător fără înregistrare la organul înregistrării de stat sau la o altă autoritate publică competentă conform legii ori cu act de înregistrare declarat nevalabil se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale.

39. Conform prevederilor art. 442 alin. (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

40. Prevederile art. 448 alin. (1)-(2) Cod contravențional stabilesc că contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de

contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447[1] alin.(8). În cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana faţă de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanţa de judecată competentă să examineze contestaţia.

41. Din sensul normelor enunțate, instanța de judecată menționează că procesul-verbal cu privire la contravenție are statut definitiv doar după expirarea termenului de contestație (15 zile de la data emiterii acestuia) sau după rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești.

42. Raportând la caz, instanța de judecată reiterează asupra faptului că decizia asupra cauzei contravenționale seria Nr. ***** din ***** nu a fost contestată de către Nastas Iurie, așa dar după expirarea termenului de contestație acesta are statut definitiv.

43. În acest sens, cu certitudine, întreg materialul probator adminsitrat ăn cauză atestă că pîrîtul Nastas Iurie a prestat servicii de reparație fără înregistrarea oficială a activității, fapt ce atrage răspunerea civilă pentru reparația defectuoasă, devreme ce pîrîtul, în calitatea sa de prestator nedeclarat nu are acoperire legală, acesta fiind pasibil de a fi obligat la repararea prejudiciului conform Legii privind protecția consumatorilor.

44. Repararea prejudiciului material și moral cauzat consumatorului este un drept fundamental, garantat în cazul produselor sau serviciilor necorespunzătoare, viciate sau periculoase.

45. În situația în care, materialele cauzei atestă prestarea serviciilor de reparație de către Nastas Iurie necorespunzătoare, acest prejudiciu a fost suportat de către reclamanta Bunescu Ludmila, imediat și prin probe certe, pertinente și veridice reclamanta a justificat cuantumul prejudiciului material suportat, dovada fiind actul diagnostica dispozitiv, actul de repararea și deservirea tehnică a echipamentelor, /f.d.9/, servicii pentru care a achitat suma de 1500 lei, /f.d.9/instanța de judecată conchide că aceste pierderi, justificate prin probe, reprezintă pierderi directe și urmează a fi reparate de către pîrîtul Nastas Iurie.

46. Or, Bunescu Ludmila a făcut dovada acestui prejudiciu material.

47. Nu poate fi omis nici faptul că suma de 200 lei, revendicată prin prezenta acțiune, nu poate compensată, în situația în care, reclamanta Bunescu Ludmila, cu lux de amănunte a reiterat faptele, costul serviciului prestat de Nastas Iurie, faptul că i-a fost restituită suma de 300 lei benevol de către pîrît.

48. În atare circumstanță, instanța de judecată, analizînd întreg materialul probator administrat în cauză, în interconexiunea lor, cu certitudine conchide de a recompensa reclamantei Bunescu Ludmila suma de 200 lei cu titlu de prejudiciu material. Suportul probatoriu anexat la materialele cauzei dovedesc cert că reclamanta a suportat cheltuieli de reparație a mașinii de spălat marca LG, urmare a săvârșirii acțiunilor interzise de legea contravenţională, comise de către Nastas Iurie în data de 22 august 2023, constatate prin procesul - verbal și decizia asupra cauzei contravenționale seria Nr. ***** din *****. Urmare a celor menționate, instanța de judecată precizează că Ludmila Bunescu a suportat cheltuieli de reparație a mașinii de spălat marca LG (efectuat de către compania ***** în sumă de 1500 lei, fapt confirmat prin actl nr. *****de primire-predare a serviciilor și bonului de plată anexat la materialele cauzei /f. d 41-44/. La fel, din declarațiile reclamantei în cadrul ședinței de judecată se reține că ultima a achitat lui Nastas Iurie în data de 22 august 2023 pentru serviciul prestat suma de 500 lei, iar la data de 24 septembrie 2023, pârâtul i-a întors parțial suma, și anume în cuantum de 200 lei.

49. Astfel, din contul lui Nastas Iurie în beneficiul Ludmilei Bunescu se încasează suma de 1700 lei cu titlu de prejudiciu material.

50. În ce privește pretenția privind compensarea prejudiciului moral, instanța de judecată constată.

51. Conform art. 9 alin.(2) lit.f) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

52. Conform art. 11 alin.(1) Cod civil, buna credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin **corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor** celeilalte părți la raportul juridic.

53. Conform art. 16 alin.(1) lit.g) Cod civil, apărarea dreptului civil, se face, în condițiile legii, prin repararea prejudiciului patrimonial, și în cazurile prevăzute de lege, a celui **nepatrimonial**.

54. Art. 19 alin.(1) Cod civil stabilește că în condițiile legii persoana lezată într-un drept al său recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat altfel.

55. Art. 19 Cod civil descifrează prejudiciul nepatrimonial, **suferințe fizice și psihice,** precum și diminuarea calității vieții. Acest prejudiciu există în orice fel de delict.

56. Art. 20 Cod civil reglementează vinovăția sun formă de intenție și imprudență.

57. Art. 21 Cod civil, prevede modalitatea de apărare a drepturilor personale nepatrimoniale.

58. Conform art. 2022 alin.(1) Cod civil, se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecinţa faptei acelei persoane ori consecinţa izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii. Iar, potrivit alin.(2) al aceluiași articol, în cazul vătămării integrităţii corporale sau altei vătămări a sănătăţii ori al decesului, nu se va lua în cont predispoziţia persoanei vătămate la un anumit tip de vătămare sau la o anumită mărime a vătămării.

59. Modul de repararea prejudiciului este stabilit în art. 2025 alin.(1) Cod civil.

60. Conform art. 2025 alin. (3) Cod civil, despăgubirea se stabileşte sub forma unei sume globale sau, dacă prejudiciul are caracter continuu, sub forma unei prestaţii periodice. În cazul în care se stabileşte o despăgubire sub forma prestaţiei periodice, debitorul poate fi obligat la constituirea unei garanţii.

61. Iar potrivit art. 2025 alin.(4) Cod civil, persoana vătămată nu este ţinută să demonstreze că a cheltuit suma despăgubirii în scopul reparării prejudiciului.

62. Instanța de judecată reține că conform art. 2026 alin.(2) Cod civil, dacă culpa gravă a persoanei vătămate a contribuit la producerea prejudiciului sau la agravarea lui, despăgubirea se reduce potrivit gradului de vinovăția a persoanei vătămate.

63. Conform art. 2036 alin.(1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

64. Conform art. 2037 alin.(1) Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. Potrivit alin.(2) al aceluiași articol caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. Iar, conform alin.(3) al articolului enunțat, la determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.

65. Avînd în vedere faptul că s-a stabilit încălcarea unui drept personal nepatrimonial, reieșind din gravitatea faptei, vinovăția, instanța de judecată conchide de a încasa de la Nastas Iurie în beneficiul lui Bunescu Ludmila suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral, sumă care este una rezonabilă, proporțională în raport cu criteriile stabilite la caz și corespunde circumstanțelor cauzei.

66. Or, reclamanta Bunescu Ludmila a avut de suferit moral, despăgubirea este justă, rațională, echitabilă și în opinia instanței, asigură efectiv o compensație suficientă prejudiciului moral suferit.

67. În rest, pretenția reclamantei privind compensarea prejudiciului moral ce excede prejudiciul moral adjudecat se respinge ca fiind neîntemeiat.

68. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în cauza Tolstoy Miloslovsky v. Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord, că despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă, având în vedere, totodată, gradul de

lezare a valorilor social ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora.

69. Subsecvent, în partea ce ține de compensarea cheltuielilor de judecată, instanța remarcă că în conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

70. Conform prevederilor art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.

71. Conform prevederilor art. 84 alin. (1) - (2) Cod de procedură civilă, taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac, în temeiul legii. Taxa de timbru se achită în contul instanţelor de judecată şi se gestionează în conformitate cu art.43 din Legea finanţelor publice şi responsabilităţii bugetar-fiscale nr.181/2014.

72. La depunerea acțiunii, reclamanta a achitat taxa de timbru în cuantum de 200 lei, fapt constatat prin ordinul de încasare a numerarului din data de 02 decembrie 2024 /f. d 2/.

73. Având în Vedere că acțiunea reclamantei a fost admisă integral, instanța de judecată dispune încasarea de la Nastas Iurie în beneficiu Ludmilei Bunescu suma de 200 (două sute) lei taxa de timbru.

74. Conform prevederilor art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i **se compensează** cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

75. Art. 83 alin. (1) Cod de procedură civilă stabilește că taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese

se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

76. Potrivit art. 98 alin.(1) din Codul de procedură civilă al RM, Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanţei judecătoreşti de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia.

77. Potrivit art. 85 Cod de procedură civilă, scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute de pct.1 din anexa nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023 şi se aplică în modul prevăzut de alin.(4) din prezentul articol.

78. În conformitate cu pct. 1.1.1 din Anexa nr. 2 din Legea taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023, se scutesc de la plata taxei de stat, reclamanții în acţiunile privind repararea prejudiciului material şi/sau moral cauzat prin infracţiune şi/sau contravenţie.

79. Luând în considerație că reclamantul a fost scutit prin efectul Legii de achitarea taxei de stat la depunerea prezentei acțiuni, instanța de judecată dispune încasarea de la Nastas Iurie în contul statului suma de 400 lei cu titlu de taxă de stat de la care a fost scutit reclamantul prin efectul legii la depunerea prezentei acțiuni.

80. În corespundere cu art. 96 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1^1) Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

81. În speță, deși în pretențiile înaintate reclamantul solicită compensarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în prezentul proces în cuantum de 5000 lei, instanța de judecată conchide de a respinge, devreme ce, exact cum atestă înregistrarea audio a ședinței de judecată, lipsește proba care confirmă suportarea acestora.

82. Din considerentele enunțate, se respinge cererea privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică, însă reclamanta este îndrept să-și revendice acest drept, exact cum prevede legea.

În conformitate cu art. 94, 96, 236-241 CPC, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite parțial acțiunea înaintată.

Se încasează de la Nastas Iurie, ***** în beneficiu Ludmilei Bunescu ***** suma de 1700 (una mie șapte sute) lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 5000 (cinci mii) lei prejudiciul moral și suma de 200 (două sute) lei taxa de timbru.

Se încasează de la Nastas Iurie în contul statului suma de 400 (patru sute) lei de la care a fost scutită reclamanta la depunerea prezentei acțiuni.

În rest, acțiunea se respinge ca fiind neîntemeiată.

Prezenta hotărîre poate fi executată benevol în termen de 15 zile de la data devenirii definitive a hotărîrii judecătorești.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Angela CIUBOTARU**